

**Pere Esteve. *Tu no et dius Miquel***

|                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Tu no et dius Miquel,<br>del nom sant de fama;<br>tu eres migalé,<br>animal que enganya<br>i, estant ple d'espines,<br>pareix bla com llana;<br>i al diminotiu<br>has posat T ara,<br>i et dius miquelet,<br>que és pitjor que aranya. | 4<br><br><br><br><br><br>8         |
| Lo món és molt va,<br>traïdor com la canya,<br>que promet riqueses<br>i a la vista enganya;<br>promet també honres<br>i après nos disfama.<br>Amem rei i pròxim<br>perquè Déu ho mana,<br>i a Déu sobre tot,<br>que primer nos ama.    | 12<br><br><br><br>16<br><br><br>20 |
| Hola, valencians,<br>los lleals de fama!,<br>mira al català<br>que en obres t'enganya<br>perquè perdes vida,<br>l'hassienda i la casa.<br>Fills, abans fugiu<br>per terres d'Itàlia,<br>com altres lleals<br>al gran rei d'Espanya.    | 24<br><br><br><br><br><br>28       |
| Molts dels catalans,<br>gent noble i honrada,<br>tenen en son cor<br>al gran rei d'Espanya.<br>No gosen mostrar-se<br>ni parlar paraula,<br>perquè els amenacen<br>gent menuda i baixa,<br>contra ells amotinen<br>minyons i companya. | 32<br><br><br><br>36<br><br><br>40 |
| Pareix Catalunya<br>Babilònia ara,<br>parla's moltes llengües<br>que abans no parlava:                                                                                                                                                 | 44                                 |

los xics parlen ja  
la llengua de França  
i molts la defensen  
a punta de llança, 48  
que més ja no volen  
llengua castellana.

Hui a tota la gent  
los dic lo que passa: 52  
seran com lo pròdig,  
que el pare l'abraça  
sens demanar compte  
de cosa passada. 56  
Amem nostre rei  
perquè ell nos ama  
i en això farem  
allò que Déu mana. 60

Alguns malignants  
sembren gran zitzanya  
entre els catalans  
i lo rei d'Espanya, 64  
dient que farà  
una gran matança,  
que no els guardarà  
los furs ni paraula; 68  
i açò és lo que diu  
la gent luterana.

Germà Joan Fuster,  
jo he rebut ta carta, 72  
en què tu m'escris  
no sé què patranya;  
dius-me adulator  
del meu rei d'Espanya 76  
i que molts milacres  
has vist a la clara,  
i com sent Francés  
dava cordonada. 80

Tu dius gran mentira  
aquesta vegada,  
perquè sent Francés  
és lo qui li empara 84  
al meu rei Catòlic  
i la casa d'Àustria.  
Creu-me tu a mi  
la veritat clara, 88  
que los teus mateixos  
són los que te enganen.

|                                                                                                                                                                                                                               |                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| No só adulator<br>ni em poses tal fama,<br>dic veritat llisa<br>per carrers i plaça,<br>i a tots la diré<br>en la pròpia cara.<br>Tu pren bons consells<br>de gent fel cristiana<br>i no perseguesques<br>a qui et desengana. | 92<br><br><br><br><br>96<br><br><br><br>100       |
| Germà Joan Fuster,<br>tens molt mala fama<br>per los mals que fas<br>per tota la Plana,<br>que maltractes frares<br>i gent reformada,<br>a nengú perdone<br>(fins al xic que mama),<br>olvidat de fer<br>allò que Déu mana.   | <br><br><br>104<br><br><br><br>108                |
| I pareix molt mal<br>a la gent cristiana<br>el dir que d'heretges<br>i de gent pagana<br>més estimes ser<br>que del rei d'Espanya.<br>Desterres a bisbes<br>i traus de sa casa,<br>seguint la dotrina<br>mal interpretada.    | <br><br>112<br><br><br><br>116<br><br><br><br>120 |
| Has mort molta gent<br>perquè et desengana,<br>i a mi m'amenaça,<br>tu i ta camarada,<br>que voleu matar-me,<br>però Déu me guarda<br>(que confie veure<br>la santa jornada<br>que farà mon rei<br>a la Terra Santa).         | <br><br><br>124<br><br><br><br>128                |
| Dius-te miquelet,<br>que és nom de campana,<br>que no fa bon so<br>si no està penjada.<br>Guarda't del botxí,                                                                                                                 | <br><br>132                                       |

que et caurà la bava  
si damunt ton coll  
dansa la pavana, 138  
donant a ta gent  
la darrer llenguada.

No et soterraran  
en fossa sagrada, 142  
sinó dalt d'un abre,  
penjant d'una rama,  
i los que et veuran  
de tan lletja cara 146  
quan passen, diran:  
«Així, en hora mala!,  
perquè qui mal viu,  
mal mor i acaba». 150

Qui tal mai creguera,  
qui tal mai pensara,  
que los catalans,  
lleons braus d'Espanya, 154  
s'hagen tornat polls  
de los galls de França?  
No sé qui és la lloca  
ni qui l'ha posada: 158  
sé que molts dels ous  
se li tornen aigua.

Jo no sé per què  
mous tanta algtzara 162  
dient que el lleó  
de flaquea brama:  
mai ha flaquejat  
lo lleó d'Espanya! 166  
Sí pateix la febra  
que al més brau amansa,  
però passarà  
i rendirà a França. 170

Dius que lo francès  
ja és senyor d'Espanya  
perquè Catalunya  
la té ja guanyada; 174  
digues-li perduda  
i tiranizada,  
perquè gent menuda  
la hi han entregada 178  
per voler manar  
a la gent granada.

|                                                                                                                                                                                                                             |                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Lo francés a tots<br>en sec fa la barba,<br>sense remullar,<br>escorxant la cara.<br>Quan haurà acabat<br>de traure la llana<br>que té Catalunya<br>en llonja i duana,<br>se riurà fent burla<br>de gent catalana.          | 182<br><br><br><br><br>186<br><br><br>190 |
| Diràs tu: «ja tinc<br>lo peu i la cama<br>ficada en lo fang;<br>no hi ha qui la'm traga».<br>Has fet com lo peix<br>que fuig de la flama:<br>ix de la paella<br>i pega en la brasa.<br>Demana perdó:<br>tin bona esperança! | 194<br><br><br><br>198                    |

Edició: Eulàlia Miralles, *Versos per vèncer. Poesia de la guerra dels Segadors*, Barcelona, Barcino, vol. II, núm. XXIV